

ویکی‌لیکس؛ روزنامه‌نگاری یا جاسوسی؟

روزنامه فرانسوی لوموند در مقاله‌ای به تشریح فعالیت سایت ویکی‌لیکس پرداخته و نتیجه‌گیری کرده که اگر اخبار به اصطلاح "فاش" شده، واقعا محرمانه بودند، خبرچین‌ها تا به حال تیرباران شده بودند.

جام جم آنلاین: روزنامه فرانسوی لوموند در مقاله‌ای به تشریح فعالیت سایت ویکی‌لیکس پرداخته و نتیجه‌گیری کرده که اگر اخبار به اصطلاح "فاش" شده، واقعا محرمانه بودند، خبرچین‌ها تا به حال تیرباران شده بودند. فیلیپ ریویئر (Philippe Riviere) نویسنده لوموند نوشته است: اما کلینتون همچون کسی که موبایلش را در خیابان دزدیده‌اند و بعد بازمی‌گردد تا آن را بیابد، خود را قربانی "لزوم واگویه کردن دیدگاه‌های رئیس‌جمهور" دانسته بود و به همین دلیل در نوامبر همان سال در یکی از سخنرانی‌هایش اعلام کرد که قصد دارد گام‌هایی تهاجمی برای محاکمه کردن جولیان آسانژ موسس سایت ویکی‌لیکس بردارد. وی آسانژ را برای به خطرانداختن جامعه بین‌المللی محکوم کرد و گفت وی تا به حال اطلاعات محرمانه بسیاری را منتشر کرده است.

هتک حرمت‌ها خیلی زود از سوی تحلیلگران رسانه‌های مختلف آغاز شد. آنها به تلویزیون‌ها آمدند و آسانژ را "حرامزاده‌ای" نامیدند که باید هرچه زودتر کشته شود، (باب بکل در فاکس نیوز)، یا او را تروریست خواندند (بیترکینگ در کمیته امنیت ملی سن)، و یا آسانژ را "مبارز دشمن" نامیدند که باید در زندان گوانتانامو نگهداری شود (نیوت گینگریچ در فاکس نیوز). این رسانه‌ها که همگی وابسته به دولت آمریکا بودند تلاش کردند که موسس سایت ویکی‌لیکس را جنایتکاری توصیف کنند که سبب ایجاد مزاحمت برای واشنگتن شده و قوانین جاری را زیر پا گذاشته است.

از منظری دیگر اگر به موضوع ویکی‌لیکس بنگریم، متوجه می‌شویم که در واقع یکی از دلایل جذاب شدن موضوع افشای اطلاعات این بود که سایت ویکی‌لیکس خیلی زود به تعطیلی رسید و هر کدام از سندها را سایت دیگری از جمله برخی از روزنامه‌های غربی منتشر می‌کردند. همین امر باعث می‌شود که این امر جالب‌تر شود و در واقع نوعی اهمیت کاذب بیابد که همگان تلاش نمایند هر طور شده با جستجوی بیشتری به این اسناد دست پیدا کنند و آنها را پیگیری نمایند.

نیویورک تایمز، اشپیگل و گاردین که در این امر پیشرو شده‌اند، به طور چشمگیری مراجعه‌شان بیشتر شده است و این امر خبر می‌دهد که افکار عمومی بین‌المللی برای خواندن این اسناد تشنه شده‌اند. از سوی دیگر سه سرویس اصلی آنلاین بانکی یعنی ویزا، مسترکارت و پی‌پال مدتی بعد اعلام کردند که "ابزاری" برای سیاست خارجی آمریکا هستند و از این پس وجوهی را که برای کمک به ویکی‌لیکس ارسال می‌شود، به آسانژ منتقل نخواهند کرد. این مسئله نیز در واقع افکار عمومی را به این سمت سوق داد که آسانژ حتما از دولت آمریکا جداست و خودش به طور مستقل به انتشار و افشای اسناد محرمانه می‌پردازد و حس‌ترحم و انساندوستی هم به آن حس کنجکاو افزوده گردید. بنابراین بازهم تلاش افراد برای دسترسی به اسناد بیشتر شد و در واقع افراد زیادی نبودند که اعتقاد داشته باشند آسانژ به دولت واشنگتن وابسته است.

مدتی بعد هم آسانژ را به مسائل اخلاقی متهم کردند و وی را به برای این امر دستگیر کردند تا به این ترتیب سناریو عدم وابستگی به دولت آمریکا کامل شود. گردانندگان این سناریو بر این اعتقاد بودند که با برنامه‌هایی که چیده‌اند به خوبی این امر را به اثبات می‌رسانند که آسانژ هیچ‌گونه انگیزه سیاسی نداشته است و فقط با اهدافی انسان‌دوستانه و در واقع با هدف شفاف‌سازی اطلاعات دست به انتشار اسناد می‌زند.

اما واشنگتن که پشت این سناریو قرار دارد، فراموش کرده است که باید ما را متقاعد سازد که چطور جولیان آسانژ خودش به تنهایی اجازه یافت آزادی بیان و آزادی اینترنت را تجربه کند و به گفته خودشان "امنیت بین‌المللی" را به خطر اندازد. این سوال که آیا آسانژ یک روزنامه‌نگار است یا جاسوس در واقع هیچ جوابی ندارد چون وی شغل دیگری دارد. اگر بخواهیم وی را متهم به جاسوسی کنیم نمی‌توانیم. زیرا آسانژ به طور واقعی اطلاعات و اسناد را از منبع خاصی دریافت کرده و با هدف معینی منتشر کرده است و اگر بخواهیم وی را روزنامه‌نگار بدانیم بازهم امکان ندارد به دلیل آنکه وی فقط یک منتقل‌کننده بوده و هست.

مدتی پیش روزنامه وال استریت ژورنال هم نوشت که در مورد ویکی‌لیکس و آسانژ باید مراقب باشیم زیرا ویکی‌لیکس اصلا یک سازمان رسانه‌ای نیست بلکه زمینه قانونی دارد برای انتشار اطلاعات و اسنادی که "خواسته‌اند" منتشر شود.

به هر حال با نگاه به اسناد متوجه می‌شویم که اسناد "محرمانه" دولت آمریکا از سال 1996 تا سال 2009 حدود 11 برابر شده‌اند و این امر نشان می‌دهد که در واقع دروغ‌ها 11 برابر شده‌اند و برای مثال می‌توان از جنگ عراق نام برد که بر پایه چند دروغ شروع

شد و حال اسناد نشان می دهند واقعیت ها چه بوده است.